

Znanje stranog jezika u sportskom menadžmentu

Mihovec, Magdalena

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:117:880254>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial 4.0 International](#)/[Imenovanje-Nekomercijalno 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET
(studij za stjecanje visoke stručne spreme
i stručnog naziva: magistar kineziologije)

Magdalena Mihovec

ZNANJE STRANOG JEZIKA U
SPORTSKOM MENADŽMENTU:
ANALIZA POTREBA

(diplomski rad)

Mentor:

doc. dr. sc. Darija Omrčen

Zagreb, rujan 2017.

ZNANJE STRANOG JEZIKA U SPORTSKOM MENADŽMENTU: ANALIZA POTREBA

Sažetak

Glavni cilj ovog diplomskog rada bio je u kontekstu analize potreba prikupiti motrišta budućih kineziologa (N=76) o odabranom skupu znanja, kao i na skupu vještina u stranom jeziku (dominantno engleskom) te njihovoj važnosti za poslove na kojima mogu raditi sportski menadžeri u Republici Hrvatskoj. Analiza je bila napravljena s obzirom na spol i studijski smjer, a pri obradi podataka korištena je neparametrijska deskriptivna statistika, Mann-Whitneyev U test, Kruskal-Wallisova analiza varijance te Spearmanov R koeficijent korelacije. Na temelju dobivenih rezultata možemo zaključiti kako postoji opravdana potreba za znanjem stranih jezika u području sportskog menadžmenta te snažna povezanost s turizmom, posebice onim njegovim dijelom koji je orijentiran na sportske aktivnosti. Osim toga, upravljanje sportskim klubom, 'event' menadžment te rad kao trener menadžer poslovi su menadžera u kojima je znanje stranih jezika u Hrvatskoj od velike važnosti. Od jezičnih kompetencija za uspješno obavljanje poslova menadžera u sportu ispitanici su kao ključnu odabrali čitanje (s razumijevanjem) službenih dopisa/mailova općenito na stranom jeziku, kao i razumijevanje novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji.

Ključne riječi: znanja, poslovi, jezične vještine

THE KNOWLEDGE OF FOREIGN LANGUAGE IN SPORT MANAGEMENT: NEEDS ANALYSIS

Summary

The main aim of this graduation thesis was to collect, within the context of needs analysis, the viewpoints of future kinesiologists (n=76) on the selected set of various content knowledge, as well as on the set of skills in a foreign language (predominantly English) and their significance for possible jobs of sport managers in the Republic of Croatia. The analysis has been done with regard to gender and study specialization, and nonparametric descriptive statistics, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis analysis of variance and Spearman R correlation coefficient were used for statistical data analysis. The yielded results point to the conclusion regarding the justified need for the command of a foreign language in sport management and the high correlation with tourism, with special emphasis on sporting activities. Additionally, managing a sports club, event management and being a coach-manager are jobs in which the knowledge of foreign languages in Croatia is of high importance. Out of all the language skills necessary to be a successful sports manager, the participants chose active reading of the official business memos/emails in a foreign language, and understanding new ideas written down in a foreign language during a business situation.

Key words: knowledge, jobs, language skills

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
2. UZORAK ISPITANIKA I CILJ ISTRAŽIVANJA.....	6
3. OPIS VARIJABLI.....	6
3.1. Nezavisne (kategorijalne) varijable.....	6
3.2. Zavisne varijable.....	6
4. METODE STATISTIČKE OBRAD PODATAKA.....	9
5. REZULTATI.....	9
5.1. Deskriptivna statistika.....	9
5.2. Analiza razlika po spolu.....	13
5.3. Analiza razlika po studijskom smjeru.....	16
6. DISKUSIJA.....	23
7. ZAKLJUČAK.....	27
8. LITERATURA.....	28

1. UVOD

Neosporna je činjenica da znanje stranih jezika stručnjacima omogućuju lakše te brže dobivanje informacija o poslovnom okruženju, kao i širenje na nova, inozemna tržišta. Stoga ne čudi da se sve više poduzeća trudi kako bi i na tom području ostvarili što bolje rezultate. Osim toga, i Europska unija je 2006. godine definirala osam ključnih kompetencija koncepta cjeloživotnog učenja, a među njima se nalazi i komunikacija na stranim jezicima. (Šimunović, Letica & Halter, 2011) Kada je riječ o stranim jezicima, najčešće se misli na engleski jezik jer se on smatra ujedno i glavnim globalnim jezikom, a tek potom na ostale strane jezike. (Pašalić & Marinov, 2008) Ne čudi stoga da je većini ljudi upravo engleski prvi strani jezik, baš kao i najvećem broju ispitanika u ovom istraživanju.

S obzirom na to da sport ima značajan udio u globalnoj ekonomiji (Howard & Crompton, 2004), potreba za upravljanjem u sportu od iznimne je važnosti. Prema Ratten (2011:681; vlastiti prijevod), menadžment u sportu ima glavnu ulogu u globalnom poslovnom okruženju te zajedno s marketingom postaje zanimanje od iznimnog značaja za sportski biznis i industriju zabave, a očekuje se da će se taj trend nastaviti i u budućnosti kada će sve veći naglasak biti na aktivnostima u slobodnom vremenu. Svako doba nosi i određene zahtjeve s kojima se sportski menadžeri moraju neprestano suočavati kako bi mogli uspješno obavljati sve svoje poslove. Među tim zahtjevima svakako se nalazi i znanje stranih jezika koje u današnje doba internacionalizacije postaje neizbježan faktor ili kompetencija kojom moraju ovladati. Uzmimo za primjer organizaciju međunarodnog sportskog događaja poput Olimpijskih igara, koje bez daljnjeg imaju globalni karakter, a koje imaju kompleksnu prirodu te traju duže u odnosu na druga sportska natjecateljska događanja te podrazumijevaju suradnju velikog broja stručnjaka iz različitih dijelova svijeta. Njihova poslovna međunarodna komunikacija odvija se na dominantno jednom zajedničkom stranom jeziku, stoga je jasno koliko važnost takva vrsta znanja ima za sportski menadžment te uspješno obavljanje svih menadžerskih poslova. Da su takvi veliki sportski događaji, ali i sportski događaji manjeg karaktera, te sport generalno u direktnoj vezi s turizmom, pokazuje i sve veći broj turista koji svoje destinacije za putovanja odabire upravo prema sportskim aktivnostima koje im ta destinacija nudi. S obzirom na to da se najčešće radi o inozemnim turistima, potreba za zajedničkim stranim jezikom ponovno je u potpunosti opravdana. Osim toga, o tome koliko je snažna poveznica sporta i turizma, govori i činjenica da se s vremenom zbog unaprijeđenja turističke ponude te sve veće potražnje koju iskazuju turisti, razvio i novi oblik turizma, sportsko-rekreacijski turizam, prepoznatljiv i kao natjecateljski, ljetni i zimski sportsko-rekreacijski turizam (Bartoluci, 2004).

Brojna su istraživanja o različitim vještinama potrebnim u menadžmentu općenito. Važnošću komunikacijskih vještina bavili su se, na primjer, Chen, Adams-Blair i Miller (2013), jezičnim vještinama općenito Thitthongkam i Walsh (2010), a vještinama u stranom jeziku Çiftçi i Mirzeoğlu (2014). Dobro ovladavanje stranim jezikom podrazumijeva dobro vladanje jezičnim vještinama, točnije govorom, pisanjem, slušanjem i čitanjem. Danas je engleski jezik dominantan komunikacijski jezik u cijelome svijetu. To se osobito odnosi na poslovni svijet (Odrakiewicz, 2011). Važnost stranih jezika u svojim su istraživanjima programa sportskoga menadžmenta na tercijarnoj razini naglasili Cheng, Fang, Liao i Lin (2013). Analizom mišljenja studenata o važnosti znanja stranih jezika u različitim vrstama turizma bavili su se, na primjer, Sindik i Božinović (2013). Međutim, da nisu sve jezične vještine jednako važne za uspješno poslovanje, potvrđuju i rezultati Prachanantova istraživanja (2012) u kojem su zaposlenici u turizmu ocijenili govor kao najvažniji, a pisanje na stranom (engleskom) jeziku kao najmanje važan segment jezika za uspješno obavljanje različitih poslova. Koliko je oralna komunikacija na stranom (engleskom) jeziku važna za zaposlenike nekog poduzeća pokazuju i rezultati istraživanja Moslehifara i Ibrahima iz 2012. godine u kojem je čak 41,9 % menadžera ljudskih potencijala ocijenilo oralnu komunikaciju na engleskom jeziku kao važnu, a njih 35,3 % kao vrlo važnu kompetenciju. S druge strane, ako uzmemo u obzir da se komunikacija danas odvija sve više putem interneta, dakle, tekstualnim i vizualnim načinom, prethodno navedeni rezultati nimalo ne idu tome u prilog.

Pojam *analize potreba* odnosi se na postupke u prikupljanju informacija o potrebama određene skupine ljudi (Brown, 2009:268), i to s obzirom na različite aspekte, poslovne, obrazovne, razvojne itd. Kako kaže Long (2005:6; vlastiti prijevod): „U eri globalizacije i smanjenih resursa, istraživanja jezika i analize potreba cijelog društva vjerojatno će postati sve važnije. Dobre (ili loše) analize potreba na toj razini mogu uvelike utjecati na jezične politike saveznih, državnih ili lokalnih vlasti, ...“. Analiza potreba bi trebala predstavljati važnu fazu, prvu prema Flowerdew (2013:325) u izradi programa predmeta jezika struke. Prema Vandermeeren (2005:160), analiza potreba za znanjem stranog jezika počinje s dva pitanja od kojih je prvo kvantitativno, a drugo kvalitativno: 1) koliko je često neki jezik potreban te 2) koja je kompetencija u tom jeziku potrebna (usp. Cowling, 2007).

Stoga će se ovim radom pokušati saznati koja znanja te jezične vještine studenti smatraju najvažnijim za posao menadžera u sportu te za koje poslove menadžera u sportu znanje stranih jezika smatraju važnim.

2. UZORAK ISPITANIKA I CILJ ISTRAŽIVANJA

Uzorak ispitanika se sastojao od 76 entiteta – 55 studenata i 21 studentice 5. studijske godine Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dob ispitanika se kretala u rasponu od 23 do 32 godine, a najveći broj ispitanika (31,6 %) bio je u dobi od 23 godine. Što se prvog stranog jezika tiče, najveći je broj ispitanika (92,1 %) učio engleski kao prvi strani jezik. Ispitanici su učili prvi strani jezik u trajanju od 5 do 20 godina, odnosno u prosjeku $11,46 \pm 4,5$ godina.

Cilj je ovog rada u kontekstu analize potreba bio prikupiti motrišta budućih kineziologa o odabranom skupu znanja, kao i o skupu vještina u stranom jeziku i njihovoj važnosti za poslove na kojima mogu raditi sportski menadžeri u Republici Hrvatskoj. Analiza će biti napravljena i s obzirom na spol i studijski smjer.

3. OPIS VARIJABLI

3.1. Nezavisne (kategorijalne) varijable

U istraživanju smo koristili dvije nezavisne (kategorijalne) varijable, i to *spol* i *studijski smjer*. Ispitanici su najprije bili podijeljeni u skupine s obzirom na studijsko usmjerenje kojem pripadaju: *kineziološka rekreacija*, *kondicijska priprema sportaša*, *kineziterapija*, *nogomet*, *fitnes*, *rukomet*, *tenis*, *gimnastika*, *hrvanje*, *judo*, *sportski menadžment*, *jedrenje* i *skijanje*. Zbog prevelikog broja skupina, a s ciljem lakše provedbe istraživanja izvršena je kondenzacija studijskih smjerova, te su, sukladno tome, ispitanici zatim razvrstani u četiri skupine: *sportski menadžment*, *sport* (nogomet, rukomet, tenis, gimnastika, hrvanje, judo, jedrenje i skijanje), *tjelesna priprema* (kondicijska priprema sportaša, fitnes) te *rekreacija i kineziterapija* (*rekreacija*, *kineziterapija*).

3.2. Zavisne varijable

Za prikupljanje podataka sastavljen je upitnik koji se sastojao od tri skupina izjava. Prvi skup od 10 zavisnih varijabli odnosio se na *vrste znanja* (tablica 1) koje imaju važnost za rad u sportskom menadžmentu, a među kojima je i znanje stranog jezika. Dio vještina preuzet je iz Škorić (2009:48). Drugi skup zavisnih varijabli odnosio se na procjenu važnosti znanja stranog jezika za deset mogućih *poslova* u sportskom menadžmentu u Hrvatskoj (tablica 2).

Taj je dio upitnika preuzet iz istraživanja koje su provele Omrčen i Škorić (2017). Treći skup zavisnih varijabli sastojao se od 26 izjava kojima se procjenjivala važnost pojedinih *jezičnih vještina* u stranom jeziku za poslove sportskih menadžera u Hrvatskoj (tablica 3). Navedeni treći dio upitnika napravljen je prema odabranim sastavnicama jezičnih znanja kod Bachman i Palmer (1996:68). Važnost svake vrste znanja, važnost stranog jezika za svaki od deset navedenih poslova te važnost svake od jezičnih vještina procijenjena je na Likertovoj ljestvici od 1, što je označavalo najmanju važnost, do 5, što je označavalo najveću važnost.

Tablica 1. Vrste znanja

NAZIV VARIJABLE	KOD VARIJABLE
Tehnička znanja	TZ
Ekonomska znanja	EZ
Znanje stranih jezika	ZSJ
Organizacijska znanja	OZ
Znanja iz menadžmenta	ZIM
Informatička znanja	IZ
Sociološka znanja	SZ
Znanja iz psihologije	ZIP
Znanja ophođenja s ljudima	ZOLJ
Znanja iz područja kineziologije	ZIPK

Tablica 2. Mogući poslovi sportskih menadžera u Hrvatskoj

NAZIV VARIJABLE	KOD VARIJABLE
Upravljanje ponudom sporta i rekreacije u hotelu	UPOSIRUH
Upravljanje nekom drugom pratećom uslužnom djelatnošću vezanom za sport i rekreaciju u turizmu	UNDPUSRT
Upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na državnoj razini	URSDUIDR
Upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na lokalnoj razini	URSDUILR
Upravljanje sportskim klubom	USK
Upravljanje sportskim objektom	USO
Upravljanje sportskim savezom	USS
Upravljanje društvom/udrugom sportske rekreacije	UD/USR
Upravljanje organizacijom međunarodnoga sportskog natjecanja (event menadžer)	EM
Trener menadžer	TM

Tablica 3. Kod varijabla navedenih jezičnih vještina na stranom jeziku

NAZIV VARIJABLE	KOD VARIJABLE
Poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta) u stranom jeziku	GPMKRRR
Poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje riječi u rečenici prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku	GPSRRGK
Poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku	GPSMRSR
Poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku	GPSMRGK
Poznavanje pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekome mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskoga vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku	POZRDR
Razumijevanje novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji	RNIPISP
Čitanje (s razumijevanjem) službenih dopisa/mailova općenito na stranom jeziku	Č/RSMOSJ
Poznavanje pravopisa, i to pravila pisanja riječi (ne interpunkcije), u stranom jeziku	PPRUSJ
Gramatička preciznost u pisanju na stranom jeziku u poslovnoj situaciji	GPUPSJP
Poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti pisanog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., <i>to begin with ...; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ...</i> itd.).	KPTUSJ
Poznavanje vokabulara na stranom jeziku	VSJ
Sastavljanje/pisanje ponude na stranom jeziku u poslovnoj situaciji	S/PPSJP
Poznavanje konverzijske organizacije u pisanom tekstu (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekome stranom jeziku	KOPTUSJ
Gramatička preciznost u govoru na stranom jeziku u poslovnoj situaciji.	GPUGSJP
Poznavanje izgovora riječi u stranom jeziku	IRSJ
Objašnjavanje (usmeno) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji	UOBSJJP
Poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti govorenog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., <i>to begin with ...; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ...</i> itd.).	KGTUSJ
Govorna kompetencija na stranom jeziku u upravljanju ljudskim potencijalima	GKSJULJP
Poznavanje jezičnih formulacija za kontrolu rada drugih ljudi upotrebom pravila, propisa ili zakona u stranom jeziku	JFKRDLJU
Znanje jezičnih formulacija za uspostavljanje, održavanje ili mijenjanje međuljudskih odnosa upotrebom pozdrava, komplimenata, uvreda ili isprika u stranom jeziku	JFUOMMO
Usmeno pregovaranje u poslovnoj situaciji na stranom jeziku	USPRPSSJ
Konciznost (<i>sažetost, jezgrovitost</i>) usmenog iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji	SUISJP
Poznavanje konverzijske organizacije u razgovoru (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku	KOUR
Znanje opisa, klasifikacija, objašnjenja ideja, znanja u/na stranom jeziku	OKOIZSJ
Poznavanje upotrebe jezika za proširenje znanja kroz učenje i podučavanje, rješavanje problema ili zadržavanje informacija u stranom jeziku	UJPZURZI
Duhovitost u usmenoj komunikaciji na stranom jeziku u poslovnoj situaciji	DUKSJP

4. METODE STATISTIČKE OBRADE PODATAKA

Za zavisne je varijable izračunata neparametrijska deskriptivna statistika, i to medijan, mod, minimalna i maksimalna vrijednost moda, učestalost moda, te asimetričnost i zakrivljenost. Za utvrđivanje razlika između dva spola korišten je Mann-Whitneyev U test, a za utvrđivanje razlika među grupacijama studijskih usmjerenja Kruskal-Wallisova analiza varijance. Spearmanov R koeficijent korelacije korišten je za utvrđivanje povezanosti između vrsta znanja i mogućih poslova sportskih menadžera u Hrvatskoj te između mogućih poslova i jezičnih vještina u stranom jeziku.

5. REZULTATI

Najprije smo izračunali deskriptivnu statistiku varijabli, zatim je izvršena analiza razlika po spolu i studijskom smjeru, a u vrstama znanja koja bi sportski menadžeri trebali imati, važnost znanja stranog jezika za svaki od deset mogućih poslova sportskih menadžera u Republici Hrvatskoj, kao i važnost odabranih jezičnih vještina u stranom jeziku. Nakon toga, izračunali smo koeficijente korelacija među varijablama znanja i varijablama poslova sportskih menadžera te poslova i jezičnih vještina u stranom jeziku.

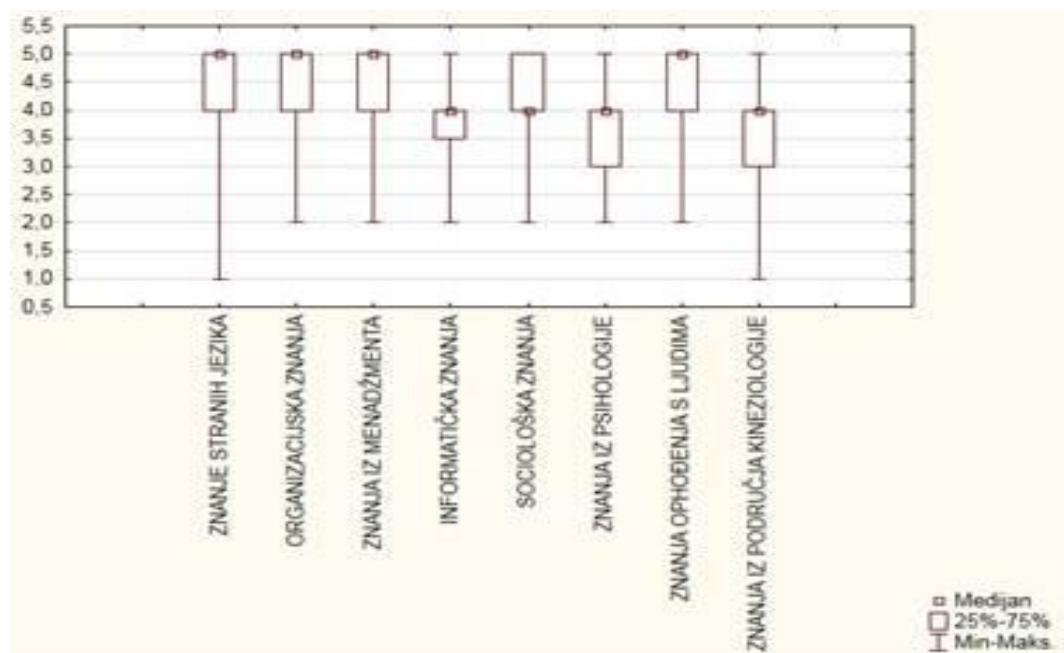
5.1. Deskriptivna statistika

S obzirom na dobivene rezultate, iz tablice 4 i slike 1 je vidljivo da su ispitanici izrazili visoku važnost *znanja stranih jezika, organizacijskih znanja, znanja iz ophođenja s ljudima te znanja iz menadžmenta* za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj. To nam potvrđuje i vrijednost moda koja za sva četiri prethodno navedena znanja iznosi 5. Preostala navedena znanja ocijenjena su nešto nižim, ali uglavnom podjednakim ocjenama.

Tablica 4. Deskriptivni pokazatelji percepcije studenata o važnosti navedenih znanja za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj

Varijabla - Znanja	Medijan	Mod	Učestalost moda	Minimalna vrijednost	Maksimalna vrijednost	Asimetričnost	Zakrivljenost
TZ	3	3	32	1	5	-0,426	0,485
EZ	4	5	37	3	5	-0,622	-0,592
ZSJ	5	5	50	1	5	-2,465	9,512
OZ	5	5	47	2	5	-1,700	3,463
ZIM	5	5	44	2	5	-1,246	0,891
IZ	4	4	46	2	5	-0,354	0,394
SZ	4	4	43	2	5	-0,542	0,454
ZIP	4	4	41	2	5	-0,350	0,005
ZOLJ	5	5	47	2	5	-1,389	1,666
ZIPK	4	4	38	1	5	-0,581	0,277

Legenda: TZ – tehnička znanja; EZ – ekonomska znanja; ZSJ – znanje stranih jezika; OZ – organizacijska znanja; ZIM – znanja iz menadžmenta; IZ – informatička znanja; SZ – sociološka znanja; ZIP – znanja iz psihologije; ZOLJ – znanja iz ophođenja ljudima; ZIPK – znanja iz područja kineziologije

Slika 1. Deskriptivni pokazatelji percepcije studenata o važnosti navedenih znanja za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj

U tablici 5 nalaze se rezultati ispitanika koji pokazuju njihovu percepciju o važnosti stranih jezika općenito u Hrvatskoj na navedenim poslovima. Oni poslovi prema kojima su ispitanici izrazili visoku suglasnost u tom smislu su *upravljanje ponudom sporta i rekreacije u hotelu, upravljanje sportskim savezom, 'event' menadžer te trener menadžer*. Dakle, ispitanici su smatrali da je u tim poslovima važnost stranih jezika najveća, dok je za preostale poslove važnost stranih jezika ocijenjena kao manje značajna.

Tablica 5. Deskriptivni pokazatelji percepcije studenata o važnosti stranih jezika općenito u Hrvatskoj na navedenim poslovima

Varijabla - Poslovi	Medijan	Mod	Učestalost moda	Minimalna vrijednost	Maksimalna vrijednost	Asimetričnost	Zakrivljenost
UPOSIRUH	5	5	41	3	5	-0,796	-0,429
UNDPUSRT	4	5	34	2	5	-0,777	0,207
URSDUIDR	4	5	33	3	5	-0,463	-1,020
URSDUILR	4	4	35	1	5	-0,415	0,665
USK	4	4	42	1	5	-0,622	1,658
USO	4	4	40	2	5	-0,309	-0,116
USS	5	5	41	3	5	-0,790	-0,637
UD/USR	4	4	44	1	5	-0,884	2,275
EM	5	5	51	3	5	-1,236	0,599
TM	5	5	40	3	5	-0,588	-0,614

Legenda: UPOSIRUH – upravljanje ponudom sporta i rekreacije u hotelu; UNDPUSRT – upravljanje nekom drugom pratećom uslužnom djelatnošću vezanom za sport i rekreaciju u turizmu; URSDUIDR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na državnoj razini; URSDUILR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na lokalnoj razini; USK – upravljanje sportskim klubom; USO – upravljanje sportskim objektom; USS – upravljanje sportskim savezom; UD/USR – upravljanje društvom/udrugom sportske rekreacije; EM – event menadžer; TM – trener menadžer

Što se važnosti vještina i kompetencija na stranom jeziku za posao menadžera u sportu tiče, iz tablice 6 je vidljivo da su ispitanici izrazili visoku suglasnost s izjavom o važnosti *razumijevanja novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji te s čitanjem (s razumijevanjem) službenih dopisa/mailova općenito na stranom jeziku*, što nam pokazuje visoka vrijednost moda – 5. Ostale vještine i kompetencije na stranom jeziku za posao menadžera u sportu ispitanici su ocijenili ocjenom 4.

Tablica 6. Deskriptivni pokazatelji percepcije studenata o važnosti svake od navedenih vještina i kompetencija na stranom jeziku za posao menadžera u sportu

Varijabla- Jezične vještine	Medijan	Mod	Učestalost moda	Minimalna vrijednost	Maksimalna vrijednost	Asimetričnost	Zakrivljenost
GPMKRRR	4	4	39	2	5	-0,465	-0,064
GMSRRGK	4	4	37	2	5	-0,389	-0,272
GPSMRSR	4	4	41	2	5	-0,318	-0,031
GPSMRGK	4	4	40	2	5	-0,270	-0,208
POZRDR	4	4	35	2	5	0,150	-0,726
RNIPISPS	5	5	40	3	5	-0,749	-0,677
Č/RSMOSJ	5	5	41	3	5	-0,782	-0,391
PPRUSJ	4	4	33	3	5	-0,409	-0,945
GPUPSJPS	4	4	32	2	5	-0,590	-0,394
KPTUSJ	4	4	35	2	5	-0,184	-0,512
VSJ	4	5	34	2	5	-0,955	0,770
S/PPSJPS	4	5	35	2	5	-0,759	-0,116
KOPTUSJ	4	4	42	2	5	-0,734	0,736
GPUGSJPS	4	4	42	2	5	-0,255	-0,196
IRSJ	4	4	39	2	5	-0,467	-0,099
UOBSJPS	4	5	36	3	5	-0,595	-0,787
KGTUSJ	4	4	36	3	5	0,041	-1,090
GKSJULJP	4	4	39	2	5	-0,336	-0,342
JFKRDLJU	4	4	44	2	5	-0,274	0,016
JFUOMMO	4	4	34	2	5	-0,200	-0,823
USPRSSJ	4,5	5	38	3	5	-0,675	-0,672
SUISJPS	4	4	35	3	5	-0,382	-0,868
KOUR	4	4	39	3	5	-0,310	-0,703
OKOIZSJ	4	4	39	2	5	-0,423	-0,193
UJPZURZI	4	4	39	3	5	-0,194	-0,844
DUKSJPS	4	4	38	1	5	-0,636	0,960

Legenda: GPMKRRR – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta) u stranom jeziku; GMSRRGK – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje riječi u rečenici prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; GPSMRSR – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku; GPSMRGK – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; POZRDR – poznavanje pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekom mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskog vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku; RNIPISP – razumijevanje novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; Č/RSMOSJ – čitanje (s razumijevanjem) službenih dopisa/mailova općenito

na stranom jeziku; PPRUSJ – poznavanje pravopisa, i to pravila pisanja riječi (ne interpunkcije), u stranom jeziku; GPUPSJP – gramatička preciznost u pisanju na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KPTUSJ – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti pisanog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ...itd.); VSJ – poznavanje vokabulara na stranom jeziku; S/PPSJP – sastavljanje/pisanje ponude na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KOPTUSJ – poznavanje konverzacijske organizacije u pisanom tekstu (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; GPUGSJP – gramatička preciznost u govoru na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; IRSJ – poznavanje izgovora riječi u stranom jeziku; UOBSJP – objašnjavanje (usmeno) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KGTUSJ – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti govorenog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ... itd.); GKSJULJP – govorna kompetencija na stranom jeziku u upravljanju ljudskim potencijalima; JFKRDLJU – poznavanje jezičnih formulacija za kontrolu rada drugih ljudi upotrebom pravila, propisa ili zakona u stranom jeziku; JFUOMMO – znanje jezičnih formulacija za uspostavljanje, održavanje ili mijenjanje međuljudskih odnosa upotrebom pozdrava, komplimenata, uvreda ili isprika u stranom jeziku; USPRPSSJ – usmeno pregovaranje u poslovnoj situaciji na stranom jeziku; SUIJSJP – konciznost (sažetost, jezgrovitost) usmenog iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KOUR – poznavanje konverzacijske organizacije u razgovoru (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; OKOIZSJ – znanje opisa, klasifikacija, objašnjenja ideja, znanja u/n stranom jeziku.; UJPZURZI – poznavanje upotrebe jezika za proširenje znanja kroz učenje i podučavanje, rješavanje problema ili zadržavanje informacija u stranom jeziku; DUKSJP – duhovitost u usmenoj komunikaciji na stranom jeziku u poslovnoj situaciji

5.2. Analiza razlika po spolu

Ako promatramo postoje li razlike po spolu, iz tablice 7 je vidljivo da nema statistički značajnih razlika između muškaraca i žena u ocjenjivanju važnosti navedenih znanja za posao menadžera u Hrvatskoj ($p > 0,05$), odnosno i muškarci i žene su podjednako ocijenili važnost svakog od navedenih znanja za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj.

Tablica 7. Razlika između muškaraca i žena u percepciji važnosti svakog od navedenih znanja za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj

Varijabla – Znanja	Suma rangova M	Suma rangova Ž	U	Z	p
TZ	2163,000	763,000	532,000	0,523	0,574
EZ	2200,000	726,000	495,000	0,953	0,290
ZSJ	2090,000	836,000	550,000	-0,314	0,705
OZ	2022,000	904,000	482,000	-1,104	0,196
ZIM	2075,500	850,500	535,500	-0,482	0,585
IZ	2083,500	842,500	543,500	-0,389	0,656
SZ	2087,500	838,500	547,500	-0,343	0,701
ZIP	2029,500	896,500	489,500	-1,016	0,262
ZOLJ	2121,000	805,000	574,000	0,035	0,968
ZIPK	2088,500	837,500	548,500	-0,331	0,720

Legenda: TZ – tehnička znanja; EZ – ekonomska znanja; ZSJ – znanje stranih jezika; OZ – organizacijska znanja; ZIM – znanja iz menadžmenta; IZ – informatička znanja; SZ – sociološka znanja; ZIP – znanja iz psihologije; ZOLJ – znanja iz ophođenja ljudima; ZIPK – znanja iz područja kineziologije; U – Mann-Whitneyev U test; Z – standardizirana vrijednost; p – razina značajnosti

Kada promatramo razlike između muškaraca i žena u ocjenjivanju važnosti stranih jezika općenito u Hrvatskoj na navedenim poslovima, ne nalazimo statistički značajne razlike ($p>0,05$) (tablica 8), odnosno i muškarci i žene smatraju da je na svim navedenim poslovima u Hrvatskoj važnost stranih jezika općenito jednako značajna.

Tablica 8. Razlike između muškaraca i žena u percepciji važnosti stranih jezika općenito u Hrvatskoj na navedenim poslovima

Varijabla - Poslovi	Suma rangova M	Suma rangova Ž	U	Z	p
UPOSIRUH	2233,500	692,500	461,500	1,342	0,132
UNDPUSRT	2173,500	752,500	521,500	0,645	0,479
URSDUIDR	2151,500	774,500	543,500	0,389	0,673
URSDUILR	1995,000	931,000	455,000	-1,417	0,127
USK	2070,000	856,000	530,000	-0,546	0,543
USO	2000,500	925,500	460,500	-1,353	0,138
USS	2115,000	811,000	575,000	-0,023	0,979
UD/USR	2121,000	805,000	574,000	0,035	0,969
EM	2123,000	803,000	572,000	0,058	0,944
TM	2086,000	840,000	546,000	-0,360	0,682

Legenda: UPOSIRUH – upravljanje ponudom sporta i rekreacije u hotelu; UNDPUSRT – upravljanje nekom drugom pratećom uslužnom djelatnošću vezanom za sport i rekreaciju u turizmu; URSDUIDR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na državnoj razini; URSDUILR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na lokalnoj razini; USK – upravljanje sportskim klubom; USO – upravljanje sportskim objektom; USS – upravljanje sportskim savezom; UD/USR – upravljanje društvom/udrugom sportske rekreacije; EM – event menadžer; TM – trener menadžer; U – Mann-Whitneyev U test; z – standardizirana vrijednost; p – razina značajnosti

Što se razlika između muškaraca i žena u percepciji važnosti svake od navedenih vještina i kompetencija na stranom jeziku za posao menadžera u sportu tiče, iz tablice 9 je vidljivo da postoje određene statistički značajne razlike između dva spola ($p<0,05$). Naime, najveća statistički značajna razlika između muškaraca i žena, i to u korist muških ispitanika, uočljiva je kod vještine *sastavljanja/pisanja ponuda na stranom jeziku u poslovnoj situaciji* ($p=0,004$), zatim *poznavanja izgovora riječi u stranome jeziku* ($p=0,012$), *usmenog objašnjavanja na stranom jeziku u poslovnoj situaciji* ($p=0,032$), zatim kod *poznavanja pravopisa, i to pravila pisanja riječi (ne interpunkcije), u stranom jeziku* te kod *duhovitosti u usmenoj komunikaciji na stranom jeziku u poslovnoj situaciji*, kod kojih je statistički značajna razlika bila jednaka ($p=0,041$).

Tablica 9. Razlika između muškaraca i žena u percepciji važnosti svake od navedenih vještina i kompetencija na stranom jeziku za posao menadžera u sportu

Varijabla – Jezične vještine	Suma rangova M	Suma rangova Ž	U	Z	p
GPMKRRR	2056,000	870,000	516,000	-0,709	0,441
GPSRRGK	2084,000	842,000	544,000	-0,383	0,679
GPSMRSR	2011,000	915,000	471,000	-1,231	0,175
GPSMRGK	2024,500	901,500	484,500	-1,074	0,239
POZRDR	2143,000	783,000	552,000	0,290	0,753
RNIPISP	2039,500	886,500	499,500	-0,900	0,318
Č/RSMOSJ	2030,000	896,000	490,000	-1,011	0,255
PPRUSJ	1955,500	970,500	415,500	-1,876	0,041
GPUPSJP	2067,000	859,000	527,000	-0,581	0,530
KPTUSJ	2089,000	837,000	549,000	-0,325	0,727
VSJ	1998,000	928,000	458,000	-1,382	0,129
S/PPSJP	1889,500	1036,500	349,500	-2,643	0,004
KOPTUSJ	2023,000	903,000	483,000	-1,092	0,224
GPUGSJP	2104,000	822,000	564,000	-0,151	0,867
IRSJ	1920,000	1006,000	380,000	-2,288	0,012
UOBSJP	1948,500	977,500	408,500	-1,957	0,032
KGTUSJ	2103,500	822,500	563,500	-0,157	0,865
GKSJULJP	2083,500	842,500	543,500	-0,389	0,670
JFKRDLJU	2044,000	882,000	504,000	-0,709	0,441
JFUOMMO	2058,500	867,500	518,500	-0,383	0,679
USPRSSJ	2058,000	868,000	518,000	-1,231	0,175
SUISJP	2093,500	832,500	553,500	-1,074	0,239
KOUR	2073,000	853,000	533,000	0,290	0,753
OKOIZSJ	1994,500	931,500	454,500	-0,900	0,318
UJPZURZI	1996,000	930,000	456,000	-1,011	0,255
DUKSJP	2090,500	835,500	550,500	-1,876	0,041

Legenda: GPMKRRR – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta) u stranom jeziku; GPSRRGK – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje riječi u rečenici prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jednina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; GPSMRSR – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku; GPSMRGK – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jednina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; POZRDR – poznavanje pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekom mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskog vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku; RNIPISP – razumijevanje novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; Č/RSMOSJ – čitanje (s razumijevanjem) službenih dopisa/mailova općenito na stranom jeziku; PPRUSJ – poznavanje pravopisa, i to pravila pisanja riječi (ne interpunkcije), u stranom jeziku; GPUPSJP – gramatička preciznost u pisanju na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KPTUSJ – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti pisanog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim

znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ...itd.); VSJ – poznavanje vokabulara na stranom jeziku; S/PPSJP – sastavljanje/pisanje ponude na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KOPTUSJ – poznavanje konverzacijske organizacije u pisanom tekstu (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; GPUGSJP – gramatička preciznost u govoru na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; IRSJ – poznavanje izgovora riječi u stranom jeziku; UOBSJJP – objašnjavanje (usmeno) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KGTUSJ – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti govorenog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ... itd.); GKSJULJP – govorna kompetencija na stranom jeziku u upravljanju ljudskim potencijalima; JFKRDLJU – poznavanje jezičnih formulacija za kontrolu rada drugih ljudi upotrebom pravila, propisa ili zakona u stranom jeziku; JFUOMMO – znanje jezičnih formulacija za uspostavljanje, održavanje ili mijenjanje međuljudskih odnosa upotrebom pozdrava, komplimenata, uvreda ili isprika u stranom jeziku; USPRSSJ – usmeno pregovaranje u poslovnoj situaciji na stranom jeziku; SUIJSJP – konciznost (sažetost, jezgrovitost) usmenog iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KOUR – poznavanje konverzacijske organizacije u razgovoru (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; OKOIZSJ – znanje opisa, klasifikacija, objašnjenja ideja, znanja u/na stranom jeziku.; UJPZURZI – poznavanje upotrebe jezika za proširenje znanja kroz učenje i podučavanje, rješavanje problema ili zadržavanje informacija u stranom jeziku; DUKSJP – duhovitost u usmenoj komunikaciji na stranome jeziku u poslovnoj situaciji; U – Mann-Whitneyev U test; z – standardizirana vrijednost; p – razina značajnosti

5.3. Analiza razlika po studijskom smjeru

U tablici 10 nalaze se rezultati Kruskal-Wallisove analize varijance koji pokazuju postojanje statistički značajnih razlika među ispitanicima s obzirom na grupaciju studijskih usmjerenja u percepciji važnosti svakog od navedenih znanja za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj ($H=13,326$, $df=3$, $p<0,05$). Najveća takva razlika postoji kod *znanja iz menadžmenta* ($p=0,029$), i to u korist ispitanika iz grupacije rekreacije i kineziterapije te tjelesne pripreme s jedne strane i ispitanika iz ostalih grupacija s druge (tablica 11), a zatim kod *informatičkih znanja* ($p=0,004$), i to ispitanika iz grupacije tjelesna priprema i ostalih ispitanika (tablica 12).

Tablica 10. Razlike po usmjerenju u percepciji važnosti svakog od navedenih znanja za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj

Varijabla - ZNANJE	Kruskal-Wallis test	p
TZ	$H(3, N=76) = 0,824$	0,844
EZ	$H(3, N=76) = 0,377$	0,945
ZSJ	$H(3, N=76) = 1,412$	0,703
OZ	$H(3, N=76) = 7,133$	0,068
ZIM	$H(3, N=76) = 9,029$	0,029
IZ	$H(3, N=76) = 13,326$	0,004
SZ	$H(3, N=76) = 2,442$	0,486
ZIP	$H(3, N=76) = 2,552$	0,466
ZOLJ	$H(3, N=76) = 2,014$	0,569
ZIPK	$H(3, N=76) = 4,326$	0,228

Legenda: TZ – tehnička znanja; EZ – ekonomska znanja; ZSJ – znanje stranih jezika; OZ – organizacijska znanja; ZIM – znanja iz menadžmenta; IZ – informatička znanja; SZ – sociološka znanja; ZIP – znanja iz psihologije; ZOLJ – znanja iz ophođenja ljudima; ZIPK – znanja iz područja kineziologije; p – razina značajnosti

Tablica 11. Zavisna varijabla – znanja iz menadžmenta

Grupacija studijskih usmjerenja	Suma rangova	Srednji rang
Sportski menadžment	393,000	32,750
Sport	412,500	27,500
Tjelesna priprema	1045,500	41,820
Rekreacija i kineziterapija	1075,000	44,792

Tablica 12. Zavisna varijabla – informatička znanja

Grupacija studijskih usmjerenja	Suma rangova	Srednji rang
Sportski menadžment	463,000	38,583
Sport	344,500	22,967
Tjelesna priprema	1136,000	45,440
Rekreacija i kineziterapija	982,500	40,937

Rezultati iz tablice 13 pokazuju kako postoji statistički značajna razlika među skupinama ispitanika s obzirom na grupaciju studijskih usmjerenja u percepciji važnosti stranih jezika općenito u Hrvatskoj na navedenim poslovima.

Tablica 13. Razlike po usmjerenju u percepciji važnosti stranih jezika općenito u Hrvatskoj na navedenim poslovima

Varijabla - POSLOVI	Kruskal-Wallisov test	p
UPOSIRUH	H (3, N=76) =1,487	0,685
UNDPUSRT	H (3, N=76) =2,253	0,522
URSDUIDR	H (3, N=76) =5,176	0,159
URSDUILR	H (3, N=76) =2,680	0,444
USK	H (3, N=76) =1,336	0,721
USO	H (3, N=76) =0,635	0,888
USS	H (3, N=76) =9,834	0,020
UD/USR	H (3, N=76) =2,575	0,462
EM	H (3, N=76) =2,108	0,550
TM	H (3, N=76) =1,148	0,765

Legenda: UPOSIRUH – upravljanje ponudom sporta i rekreacije u hotelu; UNDPUSRT – upravljanje nekom drugom pratećom uslužnom djelatnošću vezanom za sport i rekreaciju u turizmu; URSDUIDR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na državnoj razini; URSDUILR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na lokalnoj razini; USK – upravljanje sportskim klubom; USO – upravljanje sportskim objektom; USS – upravljanje sportskim savezom; UD/USR – upravljanje društvom/udrugom sportske rekreacije; EM – event menadžer; TM – trener menadžer; p – razina značajnosti

Naime, ta razlika vidljiva je samo kod *upravljanja sportskim savezom* ($p=0,020$), i to u korist ispitanika iz grupacije rekreacije i kineziterapije (tablica 14), dok kod ostalih poslova nije utvrđena statistički značajna razlika ($p>0,05$).

Tablica 14. Zavisna varijabla – upravljanje sportskim savezom

Grupacija studijskih usmjerenja	Suma rangova	Srednji rang
Sportski menadžment	522,500	43,542
Sport	739,000	49,267
Tjelesna priprema	749,500	29,980
Rekreacija i kineziterapija	915,000	38,125

Rezultati Kruskal-Wallisova testa iz tablice 15 pokazuju kako postoje statistički značajne razlike ($H=10,571$, $df=3$, $p<0,05$) po usmjerenju u percepciji važnosti navedenih vještina i kompetencija na stranom jeziku za posao menadžera u sportu, i to u jezičnim vještinama *poznavanja pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekome mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskoga vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku* ($p=0,014$), ponovno u korist ispitanika iz grupacije rekreacije i kineziterapije (tablica 16) *te poznavanja gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku* ($p=0,038$), također u korist ispitanika iz grupacije studijskih usmjerenja *rekreacija i kineziterapija* (tablica 17).

Tablica 15. Razlike po usmjerenju u percepciji važnosti svake od navedenih vještina i kompetencija na stranom jeziku za posao menadžera u sportu

Varijabla – JEZIČNE VJEŠTINE	Kruskal-Wallis test	p
GPMKRRR	H (3, N=76) =5,005	0,171
GPSRRGK	H (3, N=76) =6,042	0,110
GPSMRSR	H (3, N=76) =8,426	0,038
GPSMRGK	H (3, N=76) =3,941	0,268
POZRDR	H (3, N=76) =10,573	0,014
RNIPISP	H (3, N=76) =1,680	0,642
Č/RSMOSJ	H (3, N=76) =1,661	0,646
PPRUSJ	H (3, N=76) =2,488	0,478
GPUPSJP	H (3, N=76) =0,188	0,980
KPTUSJ	H (3, N=76) =2,706	0,439
VSJ	H (3, N= 76) =0,296	0,961
S/PPSJP	H (3, N=76) =0,259	0,968
KOPTUSJ	H (3, N=76) =0,765	0,858
GPUGSJP	H (3, N=76) =7,767	0,051
IRSJ	H (3, N=76) =7,049	0,070
UOBSJP	H (3, N= 76) =2,535	0,469
KGTUSJ	H (3, N=76) =5,641	0,130
GKSJULJP	H (3, N=76) =0,394	0,941
JFKRDLJU	H (3, N=76) =1,631	0,652
JFUOMMO	H (3, N=76) =1,982	0,576
USPRSSJ	H (3, N=76) =2,519	0,472
SUISJP	H (3, N=76) =3,221	0,359
KOUR	H (3, N=76) =0,415	0,937
OKOIZSJ	H (3, N=76) =0,675	0,879
UJPZURZI	H (3, N=76) =0,798	0,850
DUKSJP	H (3, N=76) =0,680	0,878

Legenda: GPMKRRR – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redosljed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta) u stranom jeziku; GMSRRGK – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje riječi u rečenici prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; GPSMRSR – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redosljed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku; GPSMRGK – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; POZRDR – poznavanje pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekom mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskog vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku; RNIPISP – razumijevanje novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; Č/RSMOSJ – čitanje (s razumijevanjem) službenih dopisa/mailova općenito na stranom jeziku; PPRUSJ – poznavanje pravopisa, i to pravila pisanja riječi (ne interpunkcije), u stranom jeziku; GPUPSJP – gramatička preciznost u pisanju na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KPTUSJ – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti pisanog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ...itd.); VSJ – poznavanje vokabulara na stranom jeziku; S/PPSJP – sastavljanje/pisanje ponude na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KOPTUSJ – poznavanje konverzijske organizacije u pisanom tekstu (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; GPUGSJP – gramatička preciznost u govoru na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; IRSJ – poznavanje izgovora riječi u stranom jeziku; UOBSJP – objašnjavanje (usmeno) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KGTUSJ – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti govorenog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ... itd.); GKSJULJP – govorna kompetencija na stranom jeziku u upravljanju ljudskim potencijalima; JFKRDLJU – poznavanje jezičnih formulacija za kontrolu rada drugih ljudi upotrebom pravila, propisa ili zakona u stranom jeziku; JFUOMMO – znanje jezičnih formulacija za uspostavljanje, održavanje ili mijenjanje međuljudskih odnosa upotrebom pozdrava, komplimenata, uvreda ili isprika u stranom jeziku; USPRSSJ – usmeno pregovaranje u poslovnoj situaciji na stranom jeziku; SUISJP – konciznost (sažetost, jezgrovitost) usmenog iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; KOUR – poznavanje konverzijske organizacije u razgovoru (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; OKOIZSJ – znanje opisa, klasifikacija, objašnjenja ideja, znanja u/na stranom jeziku.; UJPZURZI – poznavanje upotrebe jezika za proširenje znanja kroz učenje i podučavanje, rješavanje problema ili zadržavanje informacija u stranom jeziku; DUKSJP – duhovitost u usmenoj komunikaciji na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; p – razina značajnosti

Tablica 16. Zavisna varijabla – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku

Grupacija studijskih usmjerenja	Suma rangova	Srednji rang
Sportski menadžment	398,000	33,167
Sport	435,000	29,000
Tjelesna priprema	968,000	38,720
Rekreacija i kineziterapija	1125,000	46,875

Tablica 17. Zavisna varijabla – poznavanje pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekom mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskog vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku

Grupacija studijskih usmjerenja	Suma rangova	Srednji rang
Sportski menadžment	376,000	31,333
Sport	435,000	29,000
Tjelesna priprema	950,000	38,000
Rekreacija i kineziterapija	1165,000	48,542

Iz tablice 18 vidljivo je da postoji niska pozitivna korelacija između *znanja iz menadžmenta* i *upravljanja ponudom sporta i rekreacije u hotelu* ($p=0.423$), *znanja iz psihologije* i *upravljanja društvom/udrugom sportske rekreacije* ($p=0,366$), *znanja stranih jezika* i *upravljanja ponudom sporta i rekreacije u hotelu* ($p=0,336$), *organizacijskih znanja* i *upravljanja sportskim klubom* ($p=0,307$). Također, statistički značajna povezanost vidljiva je kod još nekoliko primjera, što se može iščitati iz same tablice.

Tablica 18. Spearmanov R koeficijent korelacija između znanja i poslova

	TZ	EZ	ZSJ	OZ	ZIM	IZ	SZ	ZIP	ZOLJ	ZIPK	UPOSIRUH	UNDPUSRT	URSDUIDR	URSDUILR	USK	USO	USS	UD/USR	EM	TM
TZ	1,000																			
EZ	0,004	1,000																		
ZSJ	0,129	0,303	1,000																	
OZ	0,027	0,474	0,344	1,000																
ZIM	-0,066	0,349	0,256	0,450	1,000															
IZ	0,301	0,245	0,310	0,327	0,372	1,000														
SZ	0,127	0,178	0,112	0,241	0,127	0,069	1,000													
ZIP	0,201	0,001	0,304	0,319	0,224	0,248	0,470	1,000												
ZOLJ	0,065	0,250	0,103	0,260	0,241	0,004	0,392	0,255	1,000											
ZIPK	0,204	0,110	0,202	0,032	0,110	0,283	0,211	0,281	0,131	1,000										
UPOSIRUH	0,140	0,200	0,336	0,271	0,423	0,174	0,024	0,155	0,079	0,063	1,000									
UNDPUSRT	0,087	0,146	0,212	0,274	0,374	0,100	0,030	0,087	0,141	0,181	0,677	1,000								
URSDUIDR	0,066	0,170	0,075	-0,100	0,089	-0,029	0,237	0,252	0,087	0,024	0,274	0,030	1,000							
URSDUILR	0,101	-0,151	0,029	-0,074	-0,003	0,029	0,044	0,082	-0,124	0,113	0,124	0,028	0,370	1,000						
USK	0,133	0,133	0,265	0,307	0,111	0,222	0,288	0,275	0,182	0,178	0,107	0,040	0,245	0,583	1,000					
USO	0,248	0,013	0,172	0,103	-0,053	0,137	0,224	0,200	0,023	0,200	0,103	-0,047	0,277	0,438	0,609	1,000				
USS	0,184	0,127	0,213	-0,088	0,118	0,019	0,172	0,214	0,084	-0,022	0,296	0,137	0,547	0,219	0,294	0,356	1,000			
UD/USR	0,169	-0,021	0,258	0,049	0,100	0,207	0,153	0,366	0,005	0,166	0,142	-0,030	0,356	0,355	0,524	0,466	0,391	1,000		
EM	-0,068	0,373	0,119	0,261	0,271	0,064	0,290	0,176	0,284	0,078	0,387	0,375	0,350	-0,041	0,008	-0,048	0,324	-0,060	1,000	
TM	-0,009	0,037	0,274	0,112	0,124	0,088	0,112	0,269	-0,053	0,072	0,286	0,087	0,493	0,340	0,350	0,334	0,432	0,414	0,245	1,000

Legenda: TZ – tehnička znanja; EZ – ekonomska znanja; ZSJ – znanje stranih jezika; OZ – organizacijska znanja; ZIM – znanja iz menadžmenta; IZ – informatička znanja; SZ – sociološka znanja; ZIP – znanja iz psihologije; ZOLJ – znanja iz ophođenja ljudima; ZIPK – znanja iz područja kineziologije; UPOSIRUH – upravljanje ponudom sporta i rekreacije u hotelu; UNDPUSRT – upravljanje nekom drugom pratećom uslužnom djelatnošću vezanom za sport i rekreaciju u turizmu; URSDUIDR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na državnoj razini; URSDUILR – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na lokalnoj razini; USK – upravljanje sportskim klubom; USO – upravljanje sportskim objektom; USS – upravljanje sportskim savezom; UD/USR – upravljanje društvom/udrugom sportske rekreacije; EM – event menadžer; TM – trener menadžer

Između poslova i jezičnih vještina također postoje određene statistički značajne povezanosti, što nam pokazuju i rezultati iz tablice 19. Srednje pozitivna povezanost postoji primjerice, između *konciznosti (sažetosti, jezgrovitosti) usmenoga iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji te trener menadžera* ($p=0,511$), niska povezanost između *upravljanja sportskim savezom i poznavanja jezičnih formulacija za kontrolu rada drugih ljudi upotrebom pravila, propisa ili zakona u stranom jeziku* ($p=0,340$), zatim *'event' menadžera i konciznosti (sažetost, jezgrovitost) usmenoga iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji* ($p=0,353$). Također, statistički značajna povezanost vidljiva je kod još nekoliko primjera, što se može iščitati iz same tablice.

Tablica 19. Spearmanov R koeficijent korelacija između poslova i jezičnih vještina

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
1	1,000																																			
2	0,677	1,000																																		
3	0,274	0,030	1,000																																	
4	0,124	0,028	0,370	1,000																																
5	0,107	0,040	0,245	0,583	1,000																															
6	0,103	-0,047	0,277	0,438	0,609	1,000																														
7	0,296	0,137	0,547	0,219	0,294	0,356	1,000																													
8	0,142	-0,030	0,356	0,355	0,524	0,466	0,391	1,000																												
9	0,387	0,375	0,350	-0,041	0,008	-0,048	0,324	-0,060	1,000																											
10	0,286	0,087	0,493	0,340	0,350	0,334	0,432	0,414	0,245	1,000																										
11	0,165	0,151	0,040	0,189	0,193	-0,019	0,156	0,160	0,214	0,225	1,000																									
12	0,106	0,121	0,111	0,224	0,223	0,014	0,028	0,266	0,216	0,227	0,728	1,000																								
13	0,042	0,020	0,045	0,103	0,092	-0,077	-0,005	0,118	0,215	0,247	0,684	0,582	1,000																							
14	0,081	0,087	0,062	0,197	0,045	-0,082	-0,015	0,064	0,206	0,261	0,575	0,527	0,743	1,000																						
15	0,212	0,221	-0,065	0,230	0,218	0,085	0,064	0,181	0,212	0,144	0,370	0,433	0,342	0,348	1,000																					
16	0,132	0,054	-0,011	0,023	0,116	-0,048	0,056	0,017	0,334	0,224	0,321	0,283	0,318	0,283	0,368	1,000																				
17	0,125	0,020	0,030	0,061	0,116	0,018	0,191	0,111	0,328	0,223	0,224	0,203	0,133	0,099	0,167	0,553	1,000																			
18	0,268	0,176	0,142	0,162	0,126	0,137	0,248	0,176	0,192	0,336	0,365	0,202	0,349	0,381	0,242	0,394	0,434	1,000																		
19	0,285	0,189	0,175	-0,010	0,058	0,017	0,261	0,089	0,227	0,220	0,332	0,335	0,258	0,149	0,309	0,424	0,371	0,473	1,000																	
20	0,256	0,201	0,122	0,075	0,146	-0,020	0,184	0,072	0,310	0,300	0,325	0,224	0,323	0,304	0,361	0,343	0,260	0,334	0,341	1,000																
21	0,214	0,216	0,079	0,031	0,080	-0,015	0,282	0,153	0,362	0,245	0,441	0,218	0,312	0,320	0,198	0,519	0,428	0,577	0,430	0,417	1,000															
22	0,143	0,094	0,024	0,172	0,084	-0,027	0,214	0,150	0,238	0,251	0,292	0,134	0,160	0,061	0,214	0,489	0,477	0,425	0,324	0,291	0,546	1,000														
23	0,018	-0,072	-0,112	0,087	0,095	-0,068	0,044	0,218	0,116	0,356	0,179	0,185	0,164	0,157	0,121	0,426	0,330	0,335	0,178	0,248	0,370	0,558	1,000													
24	0,236	0,149	0,119	0,146	0,083	0,063	0,291	0,115	0,233	0,375	0,350	0,284	0,295	0,219	0,485	0,468	0,458	0,377	0,392	0,363	0,320	0,361	0,171	1,000												
25	0,136	-0,097	0,143	0,332	0,112	0,106	0,233	0,075	0,184	0,227	0,372	0,096	0,385	0,340	0,233	0,371	0,364	0,416	0,249	0,257	0,362	0,381	0,235	0,333	1,000											
26	0,109	-0,065	0,001	0,123	0,102	-0,074	-0,040	-0,023	0,351	0,255	0,342	0,237	0,386	0,365	0,228	0,564	0,517	0,471	0,302	0,269	0,377	0,546	0,520	0,329	0,519	1,000										
27	0,321	0,084	0,256	0,170	0,081	-0,110	0,153	0,062	0,332	0,255	0,399	0,302	0,494	0,436	0,352	0,442	0,261	0,310	0,313	0,485	0,300	0,371	0,204	0,404	0,397	0,481	1,000									
28	0,167	0,077	0,015	0,152	0,281	0,071	0,159	0,167	0,235	0,291	0,362	0,228	0,329	0,293	0,353	0,672	0,491	0,324	0,220	0,265	0,467	0,442	0,400	0,382	0,483	0,586	0,322	1,000								
29	0,293	0,182	0,127	0,062	0,195	0,191	0,340	0,246	0,412	0,383	0,330	0,291	0,224	0,174	0,245	0,490	0,453	0,464	0,332	0,403	0,489	0,443	0,317	0,386	0,304	0,451	0,305	0,500	1,000							
30	0,215	0,093	0,086	0,147	0,204	0,110	0,232	0,145	0,401	0,318	0,380	0,396	0,254	0,185	0,333	0,555	0,554	0,418	0,510	0,436	0,489	0,528	0,455	0,395	0,345	0,600	0,330	0,480	0,534	1,000						
31	0,244	0,088	0,176	0,138	0,065	-0,004	0,161	0,070	0,328	0,410	0,360	0,281	0,279	0,252	0,249	0,489	0,447	0,427	0,479	0,245	0,375	0,435	0,238	0,461	0,443	0,581	0,350	0,459	0,447	0,511	1,000					
32	0,282	0,134	0,161	0,109	0,127	0,074	0,277	0,124	0,353	0,511	0,279	0,244	0,314	0,361	0,361	0,496	0,348	0,414	0,328	0,310	0,304	0,247	0,276	0,511	0,431	0,386	0,492	0,457	0,496	0,325	0,492	1,000				
33	0,183	0,137	0,199	0,146	0,180	0,098	0,288	0,179	0,276	0,422	0,350	0,295	0,376	0,364	0,169	0,408	0,404	0,501	0,455	0,368	0,445	0,313	0,356	0,252	0,274	0,508	0,482	0,471	0,496	0,479	0,404	0,516	1,000			
34	0,184	0,040	0,251	0,153	0,121	-0,036	0,296	0,120	0,387	0,418	0,340	0,226	0,361	0,353	0,142	0,469	0,458	0,316	0,370	0,316	0,462	0,448	0,285	0,415	0,502	0,528	0,480	0,526	0,460	0,429	0,602	0,568	0,445	1,000		
35	0,275	0,137	0,262	0,162	0,109	0,189	0,428	0,202	0,332	0,505	0,300	0,160	0,242	0,231	0,239	0,464	0,518	0,388	0,327	0,356	0,465	0,510	0,424	0,375	0,518	0,463	0,351	0,532	0,437	0,510	0,469	0,465	0,526	0,634	1,000	
36	0,012	0,188	0,188	0,078	-0,057	-0,188	0,126	-0,007	0,031	0,080	0,256	0,265	0,143	0,203	0,177	0,165	0,146	0,140	0,296	0,241	0,171	0,257	0,023	0,171	0,179	0,147	0,181	0,235	0,162	0,166	0,404	0,205	0,157	0,300	0,137	1,000

Legenda: 1 – upravljanje ponudom sporta i rekreacije u hotelu; 2 – upravljanje nekom drugom pratećom uslužnom djelatnošću vezanom za sport i rekreaciju u turizmu; 3 – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na državnoj razini; 4 – upravljanje razvojem sportske djelatnosti u institucijama na lokalnoj razini; 5 – upravljanje sportskim klubom; 6 – upravljanje sportskim objektom; 7 – upravljanje sportskim savezom; 8 - upravljanje društvom/udrugom sportske rekreacije; 9 – event menadžer; 10 – trener menadžer; 11 – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta) u stranom jeziku; 12 – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje riječi u rečenici prema gramatičkim kategorijama – na primjer, prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; 13 – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku; 14 – poznavanje gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to prema gramatičkim kategorijama – na primjer prema broju (jedinina / množina u odnosu subjekt – glagol) u stranom jeziku; 15 – poznavanje pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekom mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskog vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku; 16 – razumijevanje novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; 17 – čitanje (s razumijevanjem) službenih dopisa/mailova općenito na stranom jeziku; 18 – poznavanje pravopisa, i to pravila pisanja riječi (ne interpunkcije), u stranom jeziku; 19 – gramatička preciznost u pisanju na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; 20 – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti pisanog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ...itd.); 21 – poznavanje vokabulara na stranom jeziku; 22 – sastavljanje/pisanje ponude na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; 23 – poznavanje konverzijske organizacije u pisanom tekstu (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; 24 – gramatička preciznost u govoru na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; 25 – poznavanje izgovora riječi u stranom jeziku; 26 – objašnjavanje (usmeno) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; 27 – poznavanje načina postizanja kohezije, tj. povezanosti govorenog teksta u stranom jeziku (npr., u neformalnom razgovoru o vremenu, gastronomiji, turističkim znamenitostima itd.) uporabom jasno naznačenih odnosa među rečenicama (npr., to begin with; firstly, ...; secondly, ...; on the one hand, ...; on the other hand, ...; consequently, ...; this makes its possible to conclude that ... itd.); 28 – govorna kompetencija na stranom jeziku u upravljanju ljudskim potencijalima; 29 – poznavanje jezičnih formulacija za kontrolu rada drugih ljudi upotrebom pravila, propisa ili zakona u stranom jeziku; 30 – znanje jezičnih formulacija za uspostavljanje, održavanje ili mijenjanje međuljudskih odnosa upotrebom pozdrava, komplimenata, uvreda ili isprika u stranom jeziku; 31 – usmeno pregovaranje u poslovnoj situaciji na stranom jeziku; 32 – konciznost (sažetost, jezgrovitost) usmenog iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji; 33 – poznavanje konverzacijske organizacije u razgovoru (npr., uvod, problem, argumentacija za i protiv, načini dolaženja do rješenja, zaključci) u nekom stranom jeziku; 34 – znanje opisa, klasifikacija, objašnjenja ideja, znanja u/na stranom jeziku; 35 – poznavanje upotrebe jezika za proširenje znanja kroz učenje i podučavanje, rješavanje problema ili zadržavanje informacija u stranom jeziku; 36 – duhovitost u usmenoj komunikaciji na stranom jeziku u poslovnoj situaciji

6. DISKUSIJA

Kreiranje, provođenje poslovne politike, organizacija i koordinacija izvršenja radnih zadataka, kontrola i još mnogo toga, samo su neki od poslova kojima upravlja menadžer nekog poduzeća. Stoga ne iznenađuje ishod ovog istraživanja, odnosno mišljenje studenata koji su znanja za uspješno obavljanje prethodno navedenih poslova, ocijenili kao najvažnija i za posao menadžera u sportu. Govorimo dakle, o organizacijskim znanjima, znanjima iz ophođenja ljudima te iz menadžmenta općenito. Upravo je u području znanja vidljiva i statistički značajna razlika s obzirom na studijsko usmjerenje, i to kod informatičkih znanja te iz područja menadžmenta, a sve u korist studijskih usmjerenja rekreacije i kineziterapije te tjelesne pripreme. Moguć uzrok tome je sve veća potreba stručnjaka koji lakše svladavaju sve potrebne zahtjeve u području rekreativnog te profesionalnog sporta, ali i potreba za modernijim pristupom koji omogućuje brži razvoj svih aspekata sporta, a s obzirom na

tehnološko doba u kojem se nalazimo. Razvijajući model kompetencija za menadžere privatnih klubova, Koenigsfeld i suradnici (2012) su pokazali da je menadžment ljudskih potencijala, u odnosu na preostalih devet kategorija, najvažniji za menadžere takvih sportskih klubova. Da među prethodno navedenim znanjima sve veću važnost dobiva i znanje stranih jezika, više nije novost. Naime, glavni razlog gubitaka velikog broja poduzeća često je nedovoljan broj zaposlenika koji vladaju stranim jezicima. Tome u prilog ide i saznanje da prosječno 40% poduzeća zapošljava ljude sa znanjem stranog jezika ovisno o tome s kojim inozemnim tržištem posluje (Šimunović, Letica & Halter, 2011:273).

Da je turizam snažan generator gospodarstva te da predstavlja popularnu aktivnost većine ljudi u razvijenom svijetu, pokazuju i podaci svjetske turističke organizacije (UNWTO, 2017:3) prema kojima je već u prvoj četvrtini 2017. godine zabilježen rast broja turista od 6,1 % u odnosu na isti period prethodne godine. Glavni razlog putovanja velikog broja tih ljudi sve više je sport, odnosno sportske aktivnosti i sportska događanja. To povećanje broja ljudi koji svoje destinacije za putovanja odabiru s obzirom na sportske aktivnosti koje ih zanimaju dovodi do povećanja potreba za uključivanjem sportskih/sportsko-rekreacijskih programa u turističku ponudu, za što su opet potrebna određena stručna znanja i vještine kako bi se povećale mogućnosti za daljnji razvoj sportsko rekreacijske ponude u turizmu (Gergić, 2014), što je svakako povezano sa sportskim menadžmentom. No osim rekreacijskog aspekta sporta, profesionalni sport i velike sportske manifestacije također su čest razlog putovanja sve većeg broja ljudi. Ako uzmemo u obzir kompleksnost i dugotrajnost takvih događaja te potrebu za koordinacijom i suradnjom mnogobrojnih stručnjaka, složito ćemo se kako organizacija tih istih priredbi ne bi bila moguća ukoliko se stručnjaci uključeni u organizaciju ne bi služili istim komunikacijskim stranim jezikom. S obzirom na to da menadžeri u sportu imaju vrlo važnu ulogu u organizaciji sportskih natjecateljskih priredbi, ali i drugih sportskih aktivnosti povezanih sa turizmom, jasno je da takva vrsta znanja ima veliku i značajnu ulogu u obavljanju njihovih poslova. Sudeći prema rezultatima istraživanja u ovom diplomskom radu, to su prepoznali i studenti kineziologije ocijenivši turizam, upravljanje sportskim savezom te organizaciju međunarodnih sportskih natjecanja područjima u kojima je znanje stranih jezika neosporno od iznimnog značaja. Osim toga, može se uočiti i niska pozitivna korelacija između *znanja stranih jezika i upravljanja ponudom sporta i rekreacije u hotelu* ($p=0,336$), što svakako ide tome u prilog. Dobiveni se rezultati poklapaju sa rezultatima istraživanja koje su na istim varijablama, ali različitim ispitanicima – također studentima Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, provele Omrčen i Škorić (2017), a to govori u prilog ujednačenosti stavova ispitanika. Studenti su u tom istraživanju također ocijenili turizam, 'event' menadžment te upravljanje sportskim savezom kao područja u kojima je znanje stranih jezika od velike važnosti.

Sport, kao društveni fenomen svjetskih razmjera, predstavlja važnu ulogu u globalnom razvoju. Različiti mediji diljem cijelog svijeta svakodnevno prate brojne sportske klubove, kao i sportaše, a savezi i asocijacije postaju vrlo slične drugim međunarodnim poduzećima s obzirom na njihovu financijsku i ekonomsku neovisnost. (Ratten, 2011:680; vlastiti prijevod) Također, današnje doba globalizacije i internacionalizacije sporta utjecalo je i na mobilnost igrača, ali i trenera diljem svijeta. Naime, da na čelu nekog sportskog kluba ili sportske reprezentacije stoji trener koji nije podrijetlom iz iste zemlje kao i klub ili reprezentacija, danas nije rijetkost. Baš poput portugalskog trenera José Mourinha, koji trenutno obnaša svoju dužnost na čelu engleskog kluba Manchester Uniteda, u istoj situaciji nalaze se i mnogi drugi treneri. Neosporno je, dakle, koliko im znanje stranog jezika pomaže u obavljanju trenerskih dužnosti. Isto je i s menadžerima sportskog kluba ili sportskog saveza čije kolege dolaze iz različitih dijelova svijeta, što također zahtijeva znanje stranih jezika za nesmetano i uspješno odvijanje njihove međunarodne poslovne komunikacije. Vodeći se istom ili sličnom logikom, studenti su ocijenili da je znanje stranih jezika i za posao trener-menadžera također od velike važnosti. Osim toga, statistički značajna razlika s obzirom na studijsko usmjerenje vidljiva je u korist studenata rekreacije i kineziterapije i u procjeni važnosti stranih jezika općenito u Hrvatskoj za poslove menadžera, i to kod upravljanja sportskim savezom. Uzrok tome može biti sve veći značaj rekreativnog sporta, koji se najčešće povezuje s različitim sportskim klubovima koji omogućuju njegovo odvijanje. Ti se sportski klubovi pak povezuju u saveze, koji koordiniraju njihov rad. Savezi, osim nacionalnog, mogu biti i međunarodnog karaktera, što svakako zahtijeva sportske stručnjake različitih profila. Slijedeći tu logiku, znanje stranih jezika ima opravdanu važnost za uspješno obavljanje navedenog posla.

Što se jezičnih vještina i komunikacije tiče, svjesni smo kako je ona osnova međuljudskih odnosa, ali i uvjet njihova uspjeha. Naime, prema Jurkoviću (2011:387): „Učinkovita komunikacija je osnova za razvoj interne organizacije, ali i ključan faktor za postojanje u neizvjesnoj okolini, stoga je komunikacija važan čimbenik kako u ponašanju menadžera, tako i u funkcioniranju cijeloga organizacijskog sustava.“ Globalno društvo zahvaćeno tehnološkim napretkom te razvojem komunikacijskih i informacijskih tehnologija donijelo je i nove medije, od kojih je internet, zbog lakše, brže i efikasnije distribucije podataka zauzeo prvo mjesto (Vugrinec, 2016). Umjesto uobičajene usmene komunikacije uživo ili putem telefona, danas se ona sve više odvija upravo putem interneta što je dovelo do razvoja novog oblika komunikacije u organizaciji, odnosno do e-komunikacije (Jurković, 2011:388). Naime, jedna od prednosti interneta je i komunikacija putem elektroničke pošte, koja sve više prevladava u poslovnom svijetu. Prema Vugrinec (2016): „Novi način poslovanja uključuje i komuniciranje sa stranim poslovnim partnerima i klijentima, zbog čega moderan poslovni čovjek shvaća važnost i mogućnost komunikacija.“ Stoga vladanje stranim jezicima postaje

uvjet za njezinu uspješnu provedbu. Iz tog razloga ne čudi mišljenje studenata kako je *čitanje/razumijevanje službenih dopisa i mailova općenito na stranom jeziku* od iznimnog značaja za uspješno poslovanje menadžera u sportu. Osim toga, studenti su i razumijevanje novih ideja pismeno iznesenih na stranom jeziku u poslovnoj situaciji također odabrali kao važnu jezičnu kompetenciju za posao sportskog menadžera. Međutim, prema rezultatima Jurkovićeve (2011:396) istraživanja, zaposlenici organizacije u kojoj je to istraživanje provedeno najčešće komuniciraju usmenim oblikom verbalne komunikacije, dok samo zaposlenici na višim organizacijskim razinama komuniciraju putem e-komunikacije. Jurković (2011) smatra da je to vjerojatno posljedica velikog broja zaposlenika starije životne dobi, što ukazuje na to da takvi zaposlenici često odbijaju i ne prihvaćaju promjene koje su u skladu s novim zahtjevima suvremenog društva, a koji počivaju na novim tehnologijama. Tome u prilog ide i rezultat ovog istraživanja koji pokazuje nisku pozitivnu korelaciju između *konciznosti (sažetosti, jezgrovitosti) usmenoga iznošenja (poruke, plana itd.) na stranom jeziku u poslovnoj situaciji te trener-menadžera* ($p=0,511$), čime se ponovno naglašava važnost govorne jezične kompetencije. Isto tako, u području jezičnih vještina uočljive su i statistički značajne razlike s obzirom na spol te studijsko usmjerenje. Naime, statistički značajna razlika vidljiva je u korist studenata rekreacije i kineziterapije, i to u jezičnim vještinama *poznavanja pravila koja se odnose na mogućnost odabira i zamjene riječi drugim riječima na nekome mjestu u rečenici (na primjer, kojom se zamjenicom može zamijeniti koja imenica; kako se promjenom glagolskoga vremena u kojemu se nalazi glagol mijenja značenje rečenice itd.) u stranom jeziku* ($p=0,014$) te *poznavanja gramatičkih pravila koja se odnose na slaganje manjih rečenica unutar složenih rečenica, i to s obzirom na moguće kombinacije i razmještanje riječi u rečenici (na primjer, redoslijed dijelova rečenice poput subjekta, predikata, objekta, na primjer, u glavnoj rečenici, u zavisnim rečenicama) u stranom jeziku* ($p=0,038$). Svakako bi bilo poželjno da buduća istraživanja prouče je li riječ o slučajno dobivenim rezultatima ili možda postoji određena povezanost koja je zasad još uvijek neistražena. S druge strane, statistički značajna razlika s obzirom na spol ispitanika vidljiva je u korist muških ispitanika, i to kod vještine *sastavljanja/pisanja ponuda na stranom jeziku u poslovnoj situaciji* ($p=0,004$), *poznavanja izgovora riječi u stranome jeziku* ($p=0,012$), *usmenog objašnjavanja na stranom jeziku u poslovnoj situaciji* ($p=0,032$), zatim kod *poznavanja pravopisa, i to pravila pisanja riječi (ne interpunkcije), u stranom jeziku* ($p=0,041$) te kod *duhovitosti u usmenoj komunikaciji na stranom jeziku u poslovnoj situaciji* ($p=0,041$). Dobivene razlike su pomalo iznenađujuće s obzirom na često prisutno mišljenje da su žene bolje u jezičnim vještinama od muškaraca. Čini se da je ozbiljnost posla sportskog menadžera doprinijela tome da muškarci drugačije pristupaju domeni za koju se dugo smatralo da njome dominiraju žene.

7. ZAKLJUČAK

Primarni cilj ovog diplomskog rada je bio prikupiti motrišta budućih kineziologa o odabranom skupu vještina u stranom jeziku (dominantno engleskom) i njihovoj važnosti za poslove na kojima mogu raditi sportski menadžeri u Republici Hrvatskoj. Sudeći prema dobivenim rezultatima, možemo reći kako je znanje stranih jezika od iznimne važnosti za posao menadžera u sportu u Hrvatskoj. Naime, osim za posao trener-menadžera te upravljanja sportskim savezom, znanje stranih jezika vrlo je važno i za segment organizacije međunarodnih sportskih događaja te za turizam. Sve snažniju vezu sporta s turizmom potvrđuje i pojava novog oblika turizma, sportsko-rekreacijskog turizma, koji zasigurno poprima sve veći značaj u turizmu općenito, zbog čega i sve veći broj turista odabire svoje destinacije upravo prema tom kriteriju, odnosno sportskim sadržajima kojima određena turistička destinacija raspolaže. Stoga i uloga menadžera u sportu postaje sve značajnija, a samim time i kompetencije koje mora posjedovati uspješan sportski menadžer moraju biti u suglasju sa zahtjevima tržišta.

Osim znanja stranog jezika, rezultati ovog diplomskog rada pokazuju da su i informatička znanja od iznimne važnosti za uspješno obavljanje poslova sportskog menadžera, što svakako predstavlja još jedan izazov kojeg menadžeri u sportu moraju svladati.

Nadalje, potrebno je uzeti u obzir i jezične vještine koje su od najveće važnosti za sportske menadžere. Ako je sudeći po dosadašnjim istraživanjima, oralna komunikacija još uvijek prednjači, što ne znači da će tako i ostati. Naime, već se sada pojavom novih tehnologija komunikacija sve više odvija putem interneta, što ukazuje na potrebu svladavanja i drugih jezičnih kompetencija. Međutim, i muški ispitanici ovog diplomskog rada, više od žena, smatraju da je oralna i pisana komunikacija izuzetno važna za posao menadžera u sportu što ukazuje na potrebu još kvalitetnijeg ovladavanja tim načinima komunikacije. Također, sukladno dobivenim rezultatima, može se uočiti potreba i za ovladavanjem gramatičkim dijelom jezika, što se vrlo često zanemaruje, a predstavlja važan element učenja svakog stranog jezika. Stoga i po pitanju jezičnih vještina, sportski menadžeri moraju neprestano biti u suglasju sa zahtjevima tržišta kako bi mogli uspješno obavljati sve poslove u svojoj domeni.

S obzirom na mali broj istraživanja provedenih na ovu ili sličnu tematiku, donošenje nekog generalnog zaključka nije moguće. Potrebno je provesti što veći broj takvih istraživanja kako bi se sa što većom sigurnošću mogle definirati sve ključne kompetencije uspješnog sportskog menadžera, među kojima će se zasigurno pronaći i znanje stranih jezika.

8. LITERATURA

1. Bachman, L. F., & Palmer, A. S. (1996). *Language testing in practice: Designing and developing useful language tests*. Oxford: Oxford University Press.
2. Bartoluci, M. (2004). *Menedžment u sportu i turizmu*. Zagreb: Kineziološki fakultet, Ekonomski fakultet.
3. Brown, J.D. (2009). Foreign and second language needs analysis. In M.H. Long & C.J. Doughty (Eds.), *The handbook of language teaching* (pp. 269-293). Chichester: Wiley-Blackwell.
4. Chen, S., Adams-Blair, H., & Miller, A. (2013). Professional expectations of sport management students as related to academic curricular alignment support and preparation. *Universal Journal of Management*, 1(3), 132-137.
5. Cheng, Ph., Fang, E., Liao, Ch.-J. i Lin, B.-Y. (2013). A comparative study of the professional competences development in Asian sport industry in higher education. *The Journal of Global Business Management*, 9(3), 58-72.
6. Çiftçi, S., & Mirzeoğlu, N. (2014). The research of qualifications of sport manager. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 152, 740-745. doi: 10.1016/j.sbspro.2014.09.313
7. Cowling, J.D. (2007). Needs analysis: Planning a syllabus for a series of intensive workplace courses at a leading Japanese company. *English for Specific Purposes*, 26, 426-442.
8. Flowerdew, L. (2013). Needs analysis and curriculum development in ESP. In B. Paltridge & S Starfield (Eds.), *The handbook of English for specific purposes* (pp. 325-346). Chichester: Wiley-Blackwell.
9. Gergić, A. (2014). *Trendovi sportsko – rekreacijskih aktivnosti u turizmu*. (Završni rad). Čakovec: Međimursko veleučilište u Čakovcu, Menadžment turizma i sporta.

10. Howard, D. R., & Crompton, J. L. (2004). *Financing sport* (2nd ed.). Morgantown, WV: Fitness Information Technology.
11. Jurković, Z. (2011). Važnost komunikacije u funkcioniranju organizacije. *Ekonomski vjesnik*, 25(2), 387-400.
12. Koenigsfeld, J. P., Kim, S., Cha, J., Perdue, J., & Cichy, R. F. (2012). Developing a competency model for private club managers. *International Journal of Hospitality Management*, 31(3), 633-641.
13. Long, M.H. (2005). Overview: A rationale for needs analysis and needs analysis research. In M.H. Long (Ed.), *Second language needs analysis* (pp. 1-18). Cambridge: Cambridge University Press.
14. Moslehifar, M. A. & Ibrahim, N. O. (2012). English language oral communication needs at the workplace: Feedback from Human Resource Development (HRD) Trainees. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 66, 529-536.
15. Odrakiewicz, P. (2011). Business English as a managerial communication bridge in tourism and service industry. *Global Partnership Management Journal*, 1(1/2), 73-83.
16. Omrčen, D., & Škorić, S. (2017). The importance of knowledge of foreign Languages in sport management. In D. Milanović, G. Sporiš., S. Šalaj & D. Škegro (Eds.), *Proceedings book of the 8th International Scientific Conference on Kinesiology «20th Anniversary»*, Opatija, May 10 – 14, 2017 (pp. 469-473). Zagreb: Faculty of Kinesiology, University of Zagreb.
17. Pašalić, M., & Marinov, S. (2008). The English language and globalisation. *Školski vjesnik: časopis za pedagoškijsku teoriju i praksu*, 57(3-4), 249-258.
18. Prachanant, N. (2012). Needs analysis on English language use in tourism industry. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 66, 117-125.
19. Ratten, V. (2011). International sports management: Current trends and future developments. *Thunderbird International Business Review*, 53(6), 679-686. doi: 10.1002/tie.20444

20. Sindik, J., & Božinović, N. (2013). Importance of foreign languages for a career in tourism as perceived by students in different years of study. *Tranzicija*, 15(30), 1-13.
21. Šimunović, A., Letica, I., & Halter, K. (2011). Znanje stranih jezika kao jedna od ključnih poduzetničkih kompetencija. *Učenje za poduzetništvo*, 1(1), 271-277.
22. Škorić, S. (2009). Sport managers' activities, needed knowledge and skills. In M. Mekić (ed.), *Proceedings book of symposium invited papers - III International Symposium of New Technologies in Sports*, Sarajevo, 16 – 17 April, 2009 (pp. 47-52). Sarajevo: Olimpijski komitet BiH, Fakultet sporta i tjelnog odgoja Sarajevo.
23. Thitthongkam, Th., & Walsh, J. (2010). Roles of language in tourism organisational management. *Asian Journal of Management Research*, 2(1), 184-199. Preuzeto 20.2.2017 s adrese http://www.ejournalofbusiness.org/archive/vol2no1/vol2no1_9.pdf
24. UNWTO. (2017). UNWTO Tourism Highlights. Preuzeto 20.8.2017 s adrese http://cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/pdf/unwto_barom17_03_june_excerpt_1.pdf
25. Vandermeeren, S. (2005). Foreign language need of business firms. In M.H. Long (Ed.), *Second language needs analysis* (pp. 159-181). Cambridge: Cambridge University Press.
26. Vugrinec, M. (2016). *Utjecaj globalizacije na poslovnu komunikaciju*. (Diplomski rad). Varaždin: Sveučilišni Centar Varaždin, Studij Poslovne ekonomije.